

VERSLAG INFORMATIEBIJEENKOMST VERVANGING BRUG OUDE SCHOUW

Onderwerp	Verslag informatiebijeenkomst 1 - Oude Schouw d.d. 3 februari 2020
Project	Verkenning 3 Friese Bruggen
Datum	26 maart 2020
Bijlage(n)	I Q&A II Presentatie Rijkswaterstaat en Witteveen+Bos

1 OPENING

Rijkswaterstaat Noord Nederland werkt aan een Verkenning voor de bruggen Spannenburg, Oude Schouw en Uitwellingerga. De bruggen over het Prinses Margrietkanaal maken onderdeel uit van het programma Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl. De bruggen zijn verouderd en voldoen niet aan de eisen van een hoofdvaarweg. Daarom moeten de bruggen worden vervangen. Rijkswaterstaat onderzoekt momenteel welke mogelijkheden er zijn voor nieuwe oeververbindingen in de breedste zin van het woord. Het doel is om gedragen oplossingen voor de 3 oeververbindingen vast te stellen.

Het doel van de informatieavond was het ophalen van wensen en ideeën, gebiedskennis en mogelijke oplossingsrichtingen voor de oeververbinding.

Rijkswaterstaat presenteerde, samen met ingenieursbureau Witteveen+Bos, het proces van de Verkenning. Er was een opkomst van circa 45 aanwezigen. De aanwezigen waren voornamelijk afkomstig uit de nabije omgeving; directe burens van de brug, bewoners van Akkrum en Jirnsom, particulieren en lokale ondernemers met allen een belang in dit project.

Afbeelding 1 Centrale presentatie

2 TOELICHTING

De Verkenning voor de drie bruggen zijn onderdeel van het programmaplan Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl. Een belangrijke doelstelling is het gereedmaken van de vaarweg voor grotere schepen, de zogenoemde vaarklasse Va. Deze schepen hebben maximaal de volgende afmetingen: 110,0 (l) x 11,4 (b) x 3,5 (d) meter en vereisen een doorvaarthoogte van 9,10 meter. Door de toename van grotere schepen moeten bruggen vaker open. Ook is er momenteel een grote diversiteit in bruggen op de vaarweg, waardoor de veiligheid niet optimaal is.

In de verkenning wordt onderzocht welke mogelijk oplossingsrichtingen er zijn voor het vervangen van de huidige bruggen. Het project zit nog in de beginfase: er is nog geen ontwerp en er zijn nog geen besluiten genomen. Op dit moment zoeken we naar alle mogelijke oplossingen. Aan de hand van een aantal criteria, het beoordelingskader, maken we een selectie van twee of drie beste opties. Die presenteren we weer aan de omgeving en daar kunt u vervolgens op reageren. Uiteindelijk wordt dan de keuze gemaakt voor één voorkeursalternatief dat in november 2020 aan de Minister wordt voorgelegd. Daarna volgt de planstudiefase waarin het voorkeursalternatief in detail wordt uitgewerkt en alle benodigde vergunningen worden aangevraagd. Tijdens deze fase kunt u formeel inspreken op de plannen. De voorbereiding van de realisatie start naar verwachting in 2022 en in 2026 moet de nieuwe oeververbinding gereed zijn.

Witteveen+Bos gaf een inhoudelijke toelichting over de brug. Er wordt gekeken naar de nautische gegevens, zoals het aantal vaarbewegingen, het gebruik van de wegen en de intensiteit van het wegverkeer. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar de effecten op de omgeving, zoals natuur en ecologie, kabels en leidingen, archeologie en ruimtelijke kwaliteit.

Tijdens de presentaties kwamen al enkele (specifieke) vragen uit de zaal over nieuwe oplossingen, stakeholderbelangen en een eerder uitgevoerd onderzoek van de provincie Fryslân. Alle gestelde vragen tijdens het plenaire deel zijn toegevoegd in bijlage I. De presentatie van Rijkswaterstaat en Witteveen+Bos is toegevoegd in bijlage II.

3 WERKSESSIE

Na de twee presentaties volgden de interactieve werksessies. In groepen van circa 10-15 personen zijn informatie en wensen opgehaald bij de aanwezigen. Er werd getekend op plattegronden en luchtfoto's. Ideeën werden op papier gezet en er was ruimte om vragen te stellen over het proces of de bruggen. Op hoofdlijnen werden er vier vragen gesteld aan de aanwezigen:

- Wat speelt er in de omgeving van de brug en wat vinden jullie belangrijk in de omgeving rondom de brug?
- Welke oplossingen zien jullie voor de oeververbinding en wat is een geschikte locatie?
- Welke meekoppelkansen zien jullie?
- Welke aandachtspunten zijn er voor de effecten die we onderzoeken en of we specifieke gebiedskennis missen?

Tijdens de sessie zijn diverse mogelijke oplossingen naar boven gekomen voor een nieuwe oeververbinding. Veel deelnemers aan de sessies zien een aquaduct als een mooie oplossing, doordat er voor zowel het scheepvaart- als het wegverkeer een ongehinderde doorgang is. Een aquaduct is daarnaast landschappelijk goed in te passen. Ook een nieuwe brug op ongeveer dezelfde locatie is besproken, iedereen is aan deze situatie gewend en een nieuwe locatie heeft een grotere impact op de omgeving en het landschap.

Een terugkerende opmerking was de urgentie van de oeververbinding voor met name landbouwverkeer, waarvoor omrijden geen optie is. Er was veel aandacht voor de tijdelijke situatie wanneer een nieuwe oeververbinding wordt gerealiseerd. Gesproken werd over een optie voor een tijdelijke pont of brug en op welke locatie deze dan zou kunnen liggen. Daarnaast was de verkeerskundige situatie rondom en onderaan de bruggen, het behoud van de huidige woningen en de landschappelijke inpassing van een nieuwe oeververbinding onderwerp van gesprek. De parallelwegen langs het kanaal worden bijvoorbeeld veel gebruikt door langzaam verkeer of als wandel- en hardloopondje en de kruisingen onder aan de brug worden als verkeersonveilig ervaren.

4 AFSLUITING

De input van deze informatiebijeenkomst wordt door de projectorganisatie verwerkt en meegegeven aan de ontwerpers. In het voorjaar volgt een tweede informatiebijeenkomst waarin de twee of drie beste opties worden gepresenteerd. Daar kunt u dan weer op reageren.

BIJLAGE: VRAGEN EN ANTWOORDEN

Tabel I.1 Vragen en antwoorden

#	Vraag	Antwoord
1	Houdt u rekening met dieren die te water raken?	Een onderzoek naar natuurvriendelijke oevers is onderdeel van het programma HLD. Waar mogelijk worden op termijn misschien natuurvriendelijke oevers aangelegd. Je mag ervan uitgaan dat het wild hier uit kan klimmen.
2	De provincie Fryslân heeft eerder onderzoek gedaan naar de brug. Wat wordt met dit onderzoek en eventuele toezeggingen gedaan?	Er wordt rekening gehouden met de onderzoeken die reeds zijn uitgevoerd. De verkenning van Rijkswaterstaat is met de startbeslissing net begonnen. Het beheer van de vaarweg is recentelijk overgegaan van de Provincie naar het Rijk.
3	De vaarweg naar Heerenveen via Oost-Terherne: wat is daar de stand van zaken?	De stand van zaken is momenteel niet bekend en valt buiten de kaders van de verkenning. Wel kan dit als meekoppelkans worden ingebracht.
4	De sluis bij Terherne is Rijkswaterstaat ook bij betrokken. Wat is de stand van zaken hiervan?	Er is een besluit genomen om de waterkerende functie te laten vervallen. De verder uitwerking en onderzoeken worden binnen het programmaplan HLD opgepakt in een planstudie. De aanpak van de sluis valt buiten de scope van deze verkenning.
5	Wat zijn de randvoorwaarden en uitgangspunten voor deze Verkenning?	Deze zijn in de presentatie toegevoegd.
6	Op welke momenten in het stroomschema is er inspraak voor bewoners?	Er is tijdens de Verkenning op twee momenten gelegenheid voor informele inspraak tijdens de informatiebijeenkomsten. In de planstudiefase is er nog gelegenheid voor formele inspraak.
7	Wat is de planning? Gaan jullie alle 3 bruggen tegelijk realiseren?	De planning is op hoofdlijnen in de presentatie weergegeven. De fasering van de 3 oeververbindingen wordt in de volgende fase uitgewerkt, het verband tussen de 3 verbindingen en de impact op elkaar zal hierin worden meegenomen.
8	U stelt dat de vaarweg geschikt wordt gemaakt voor 110 meter schepen. Waarom wordt de sluis bij Lemmer hier niet in meegenomen?	De HLD is zo sterk als de zwakste schakel. Maar deze sluis is al wel geschikt voor de schepen. Niet voor tegelijk heen en weer geschut, maar wel goed genoeg. De Gerrit Krol bruggen in Groningen worden bijvoorbeeld met spoed aangepakt, omdat deze nog niet geschikt zijn voor hogere schepen.
9	Voor een integrale benadering, niet alle bruggen zijn op 9,10 meter aangelegd. Er zijn ook nog bruggen die 7,20 doorvaarthoogte hebben.	Deze lage bruggen zijn wel beweegbaar waardoor 4-laagse containervaart het Friese deel van de HLD wel kunnen passeren.
10	Is het dan niet verstandiger om over aquaducten te praten? Is toch ook een oeververbinding.	Een aquaduct is onderdeel van de mogelijke oplossingsrichtingen en wordt daarmee in de verkenning meegenomen.
11	Het aantal passages recreatievaart is hoger aantal dan 20.000 /jaar.	Het aantal recreatievaart dat de brug passeert kan sterk verschillen van de huidige gegevens. Zoals in de presentatie toegelicht zijn deze getallen gemeten bij de sluis in Lemmer. De verwachting is dat de getallen bij de brug in Oude Schouw hoger liggen, dit wordt nader onderzocht in de verkenning.
12	Ook de passagiersvaart met staande mast moet worden meegenomen (De Bruine Vloot). Daar moet de brug momenteel ook voor open.	Dit is onderdeel van de verkenning.
13	Ik mis een draaibrug in de oplossingen.	Een draaibrug is een van de mogelijke oplossingsrichtingen onder de beweegbare bruggen.
14	Wat nou als de ene brug hier goed past en de andere daar beter (niet uniform). Wat dan?	Er wordt in principe gestreefd naar uniformiteit op de vaarweg. Dat wil niet zeggen dat er alleen maar 1 type oeververbinding komt. Uniformiteit zal als een van de beoordelingsaspecten mee wegen in de afweging.
15	Hoe is de bereikbaarheid voor de omwonenden? Omrijden is geen optie.	Dat zijn zaken die we moeten onderzoeken en wat is de impact hiervan? Uitgangspunt is dat tijdens de uitvoering een verbinding

#	Vraag	Antwoord
		in stand wordt gehouden. Belangrijk is: welke behoefte is er (welke doelgroep?) Dat moeten we scherp hebben.
16	Is er een aanpassing in de breedte van de vaarweg nodig?	De breedte van de vaarweg zal niet of nauwelijks wijzigen. De Richtlijn Vaarwegen van Rijkswaterstaat wordt gevolgd.
17	Wanneer krijgen we een tijdspad van participatie? Wanneer weten wij wanneer wij inspraak kunnen leveren?	Voor nu is er in 2021 een formele inspraak voorzien. Voor deze verkenning geldt dat Rijkswaterstaat in het voorjaar en in het najaar weer van dit jaar weer bij de omgeving terugkomt.
18	In AD stond start van bouw brug 2026. U stelt dat de oplevering in 2026 is voorzien.	De huidige planning op hoofdlijnen gaat uit van start bouw in 2024. De bouwtijd zal circa 1,5/2 jaar bedragen.
19	Wij hebben geen uitnodiging gekregen voor de informatiebijeenkomst.	Rijkswaterstaat heeft op diverse manieren de informatiebijeenkomsten onder de aandacht gebracht door middel van advertenties in de krant en e-mails naar de verschillende dorpsbelangen. Daarnaast zijn de omwonenden, die direct langs de brug of het talud wonen, benaderd middels een uitnodiging per brief.
20	Mijn burens hebben een directe brief ontvangen, maar wij hebben geen uitnodiging ontvangen	Van de direct omwonenden die geen brief hebben gekregen, maar wel aanwezig waren bij de bijeenkomst, zijn de contactgegevens noteert. Voor de volgende bijeenkomst worden zij ook persoonlijk benaderd. Ten slotte hebben de aanwezigen van deze informatiebijeenkomst hun contactgegevens achter gelaten bij binnenkomst. Voor de volgende bijeenkomst worden deze mailadressen gebruikt voor een uitnodiging.

BIJLAGE: PRESENTATIE RIJKWATERSTAAT EN WITTEVEEN+BOS

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Verkenning drie Friese bruggen in de HLD

Oude Schouw

3 februari 2020

1

1

Rijkswaterstaat

Programma

- Programma HLD
- Verkenning Friese bruggen
- Brug Oude Schouw
- Werksessie
- Vervolg
- Afsluiting

2

2

Rijkswaterstaat

Doel informatiebijeenkomst

- Informeren over het project:
 - Opzet van het project
 - De planning van het project
- Wensen, ideeën en kansen inventariseren t.a.v. oplossingen
- Benutten gebiedskennis bewoners

3

3

Rijkswaterstaat

Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl (HLD)

Onderdeel van het hoofdvaarwegennet

4

4

Rijkswaterstaat

Kenmerken

- Belangrijke vaarweg voor de nationale en regionale economie;
- Combinatie van beroepsvaart en recreatievaart;
- Belangrijke functie voor bergen/afvoeren van water en de aanvoer van zoet water;
- Totale lengte: 118 km;
- De volgende objecten zitten in de vaarweg:
 - 32 bruggen
 - 5 sluizen
 - 3 aquaducten

5

5

Rijkswaterstaat

Wat zijn de knelpunten?

- Beroepsvaart: grotere schepen en meer belading, daar is de vaarweg op sommige plekken nog niet op ingericht;
- De intensiteit neemt toe en meer bruggen moeten vaker en langer open;
- Er ontstaat spanning tussen beroepsvaart en recreatievaart;
- Grote diversiteit aan objecten, waardoor de veiligheid niet optimaal is;
- Diverse bruggen en oevers zijn verouderd.

6

6

Programma HLD: in 2030 duurzaam en veilig transport van goederen voor klasse Va schepen
(110 bij 11,4 groot en een diepgang van 3,5m)

- Vervangen van bruggen
- Versterken en vervangen van oevers en geleidewerken
- Aanleg lig- en wachtplaatsen
- Verdiepen en symmetrisch maken van de vaarweg
- Aanleggen van bediening op afstand

➤ Werken aan een uniforme en eenduidige vaarweg.

7

Startbeslissing november 2018

Opwaardering Hoofdvaarweg Lemmer — Delfzijl
Bruggen Oude Schouw, Spannenburg en Uitwellingerga

Aldus ondertekend op d.d. 22.11.2018 tijdens het bestuurlijk overleg MIRT,
DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
drs. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

8

Friese bruggen opgenomen in MIRT

Rijksoverheid werkt samen met andere overheden aan het veilig, bereikbaar en leefbaar houden van Nederland. Dit doen zij door te investeren in betere wegen, het spoor en waterwegen. Alle investeringen hiervoor staan in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT).

Friese bruggen:

- Einde technische levensduur
- Aanpassen functionaliteit (doorvaartbreedte, -hoogte)

Verkeersbesluit Brug "Aldskou"

Nr: 18.3003277

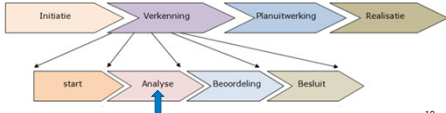
Onderwerp: Instellen aan- en gewichtsbeperking brug "Aldskou" te Oude Schouw

Burgemeester en wethouders van de gemeente Heerjansdijk

9

Procedure

- Initiatie > Startbeslissing
- Verkenning
- Planuitwerking (planologisch en vergunningen)
- Realisatie
- Oplevering

10

Verkenning Friese bruggen

- Verkenning voor de bruggen Spannenburg, Oude Schouw en Uitwellingerga.
- De bruggen maken onderdeel uit van het programma Hoofdvaarweg Lemmer — Delfzijl.
- De bruggen zijn verouderd en voldoen niet aan de eisen van een hoofdvaarweg.
- Rijkswaterstaat onderzoekt welke mogelijkheden er zijn voor nieuwe oeververbindingen.
- We zoeken gedragen oplossingen.

11

Opgave

Het realiseren van nieuwe oeververbindingen voor de drie locaties Spannenburg, Uitwellingerga en Oude Schouw die er voor moeten zorgen dat klasse Va schepen veilig en vlot kunnen doorvaren.

Gedragen oplossing:

- Stakeholders betrekken
 - Overheden
 - Bedrijven en bedrijvenorganisaties
 - Bewoners
 - Belangen- en maatschappelijke organisaties

12

Opdracht

- Aandacht voor:
 - Integrale benadering
 - Meekoppelkansen
 - Duurzaamheid
- Planning
 - Besluitvorming 3 (bestuurlijk gedragen) oplossingen in het BO MIRT 2020 (nov)
 - Planuitwerking drie oeververbindingen 2021
 - Voorbereiding realisatie 2022
- Oplevering projecten gereed 2026

13

13

14

Huidige brug

- Bascule brug (1949)
 - Doorvaarthoogte: 7,20 meter
 - Geschikt voor 3 laags containerschepen
- Huidige brug is oud:
 - Vervanging en einde 'technische' levensduur
 - Aslast beperking
- Brug passend bij functionaliteit hoofdvaarweg

15

15

Nautische gegevens

- Nautische uitgangspunten
- Scheepvaartintensiteiten
- Doorvaartprofielen
- Wachtplaatsen

16

16

Nautische gegevens - uitgangspunten

- Programmaplan HLD, opwaarderen naar vaarklasse Va:
- Richtlijn Vaarwegen, vaarklasse Va
- Maatgevend schip:
 - 110,0 (l) x 11,4 (b) x 3,5 (d) meter
- Vaarweg geschikt voor vierlaagscontainerschepen
- Staande mast route en bijzonder transport

17

17

Nautische gegevens – huidige scheepvaartintensiteit

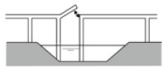
- Prinses Margrietsluizen gebruikt als telpunt (ten westen van Lemmer)
- Beroepsvaart structureel ca. 17.000 per jaar
 - Waarvan vaarklasse Va ruim 6.000 per jaar (nog geen 4-laags)
- Aantal passages recreatievaart is ca. 20.000 per jaar*
- Intensiteiten afgelopen 10 jaar stabiel c.q. geen groei

18

18

Nautische gegevens – toekomstig doorvaartprofiel

- Staande mast en bijzonder transport
 - Beweegbaar deel of aquaduct/tunnel vereist
- Beweegbaar deel aan de westzijde i.v.m. dominante westelijke windrichting
- Doorvaarthoogte 9,10m MHWS (streefwaarde)
- Doorvaartbreedte (voor beweegbaar deel) minimaal 19,0 m

19

Nautische gegevens

- Alleen recreatieschepen met een doorvaarthoogte van meer dan 9,10 m moeten wachten wanneer de brug niet bediend wordt.
- Bij een lagere brug dient ook de beroepsvaart te wachten en zijn wachtplaatsen benodigd
- Bij geen aanpassingen aan de brug gaat de brug vaker open door toename 4-laags containerschepen

20

Wegverkeer

- Per dag rijden er 950 voertuigen over de weg, waaronder buslijn 28 en 95
- Afweging vaarverkeer en wegverkeer
- Belangrijke route voor fietsers en landbouwverkeer

21

Onderzoek naar effecten op omgeving

- Kabels en leidingen
- Niet Gesprongen Explosieven
- Natuur en ecologie
- Archeologie en cultuurhistorie
- Ruimtelijke kwaliteit
 - Landschap
- Maakbaarheid (incl. tijdelijke maatregelen)

22

Archeologie **Kabels en leidingen** **Niet Gesprongen Explosieven**

Archeologie en cultuurhistorie Grondeigendom en vastgoed

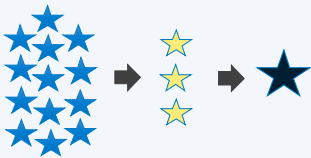
23

Inventarisatie oplossingen

- Vaste brug met by-pass voor staande mast
 - Alternatieve route voor recreatievaart
- Beweegbare brug
 - Bascule brug, Ophaalbrug
- Aquaduct (*medefinanciering vanuit regio nodig*)
 - Aquaduct, tunnel, verdiepte ligging
- Geen brug
 - Veerpont, geen verbinding maar verbeterd OV

24

Van oplossingen naar een voorkeursalternatief

25

25

Beoordelen oplossingen

- O.a. op basis van:
 - Bereikbaarheid (doorstroming scheepvaart en wegverkeer)
 - Bereikbaarheid tijdens uitvoering
 - Effecten op omgeving (bijv. natuur, inpassing)
 - Duurzaamheid
 - Veiligheid
 - Kosten

26

26

Uw kennis is waardevol en uw mening telt!

- Aanvullingen en meekoppelkansen op de oplossingsrichtingen;
- Aandachtspunten voor de te onderzoeken effecten;
- Wensen en ideeën in de nabije omgeving van de brug, bijvoorbeeld:
 - Fietsstructuur rondom de brug
 - Inrichting van de oevers
 - Gevaarlijke kruisingen in de nabijheid van de brug
 - Veelgebruikte verbindingen (olifantenpadjes)
 - [...]

27

27

Hoe?

Tijd: 19: 45 – 20:30

28

28

Terugkoppeling werksessie

29

29

Vervolg

- Wensen, ideeën en kansen verzamelen en verwerken
- Gebiedskennis verzamelen en verwerken
- Input voor proces naar kansrijke oplossingen.

Informatiebijeenkomst tweede kwartaal van 2020:

- Terugkoppeling stand van zaken
- Toelichting hoe de uitkomsten van de eerste informatiebijeenkomst daarin is verwerkt
- Gelegenheid inbrengen nieuwe wensen of aandachtspunten

30

30

Afsluiting

Informatie en contact:

- Email: friesebruggen@rws.nl
- Internet: www.rws.nl/brugoudeschouw

Bedankt voor uw inbreng en tot ziens!

31